

**PROF. DR.  
ABUZER KENDİGELEN**

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ  
TİCARET HUKUKU ANABİLİM DALI  
ÖĞRETİM ÜYESİ**

**HUKUKÎ MÜTALÂALAR**  
**(MAHKEME KARARLARI İLE BİRLİKTE)**

**CİLT XVII: 2020**

**İSTANBUL 2024**  
**onikilevha**  
TİCARET HUKUKU ANABİLİM DALI

## İÇİNDEKİLER

➤	<b>Önsöz</b>	<b>VII</b>
➤	<b>İçindekiler</b>	<b>IX</b>
➤	<b>Kısaltmalar</b>	<b>XVII</b>

[1]	<b>ADI ŞİRKETTE REKABET YASAĞINA AYKIRILIK</b>	<b>1</b>
-----	--	----------

Konsorsiyum temeline dayanan hukuki ilişkiye niteliğine uygun düştüğü ölçüde adi ortaklık hükümlerinin uygulanacağı – Faaliyeti mevzuat gereği tamamen yasaklanmayan bir adi ortaklığın hukuki imkânsızlık gerekçesiyle sona erdiğinin söylenemeyeceği – Adi ortaklığın bir ortakının tek taraflı davranışları ile sona erdirilemeyeceği – Adi ortaklık devam ederken ortaklardan birinin başka bir şirket üzerinden adi ortaklık ile rekabet etmesinin rekabet yasağının ihlali sonucunu doğuracağı – Yasağa aykırılık hâlinde zorunlu ve faydalı masraflar düşüldükten sonra kalan net gelirin adi ortaklığa devrinin talep edilebileceği – Rekabet yasağını ihlal eden eylem devam ettiği müddetçe zamanaşımı süresinin aşıldığından söz edilemeyeceği – Tüzel kişilik perdesinin kaldırılması teorisi marifetiyle rekabet yasağını ihlal eden kişilerin aynı kişi olarak değerlendirilebileceği

[1.1]	Hukukî Mütalâa – Uzman Görüşü	1
-------	-------------------------------	---

[1.2]	Aynı konuda Ek Hukukî Mütalâa – Uzman Görüşü	32
-------	--	----

İki kişilik adi ortaklıkta rekabet yasağını ihlal eden ortağa karşı diğer ortağın adi ortaklık adına dava açabileceği – Mevcut adi ortaklığın devamı için öngörülen idari iznin hukuken geciktirici koşul niteliğinde olduğu – Koşulun gerçekleşmesine engel olunması hâlinde adi ortaklık ilişkisinin devam ettiğinin kabulü gerekeceği – Adi ortaklık

- devam ederken ortaklardan birinin başka bir şirket aracılığıyla adi ortaklık ile rekabet etmesinin rekabet yasağının ihlali sonucunu doğuracağı – Tüzel kişilik perdesinin kaldırılması marifetiyle elde edilen menfaatlerin adi ortaklığa devrinin talep edilebileceği – Edimlerin ifasını çekincesiz kabul eden tarafın karşı davada ceza koşulu talebinde bulunmasının hakkın kötüye kullanılması teşkil ettiği
- [1.3] Somut uyuşmazlığa ilişkin not 69
- [2] ANONİM ŞİRKET GENEL KURULUNUN TOPLANTIYA ÇAĞRILMASI 70**
- Esas sermayenin en az onda birini temsil eden payların sahiplerinin genel kurul toplantısı yapılmasını yönetim kurulundan talep edebileceği – Noter aracılığıyla yapılması gereken talebin genel kurul toplantısına ilişkin gerektirici sebepler ile gündemi de ihtiva etmesinin zorunlu olduğu – Talep yönetim kurulu tarafından reddedilir veya yedi iş günü içerisinde olumlu cevap verilmezse aynı pay sahipleri tarafından genel kurulun toplantıya çağrılmasını konu edinen bir dava açılabilir – Açılan davada mahkemenin sadece toplantı yapılmasını gerektiren sebebin varlığını inceleyebileceği – Mahkemenin toplantı yapılmasını gerekli görmesi hâlinde ayrıca kararın akıbetini dikkate alarak bir karar veremeyeceği
- [2.1] Hukukî Mütalâa 70
- [2.2] Aynı konuda Ek Hukukî Mütalâa 87
- Azınlık pay sahiplerince genel kurulun toplantıya çağrılması talebi üzerine açılan davada mahkemece yalnızca genel kurul toplantısı yapılması için gerektirici bir sebebin var olup olmadığının incelenebileceği – Çoğunluk pay sahiplerinin genel kurul toplantısı yapılması yönündeki talebinin tek başına bu talebin mahkemece kabulü açısından yeterli olduğu – Mahkemece yapılacak incelemede toplantı yapılması gerekliliği dışında bir hususun tartışma konusu yapılamayacağı – Pay sahiplerinin esas sözleşmeyi değiştirmesinin hakkın kötüye kullanılması olarak nitelen-

	dirilemeyeceği – Genel kurul kararı alınmadan ihlal tehlikesinin varlığından bahisle imtiyazların korunmasının söz konusu olamayacağı – Kanuna karşı hileden söz edilebilmesi için emredici bir hukuk kuralının varlığının gerektiği	
[2.3]	Somut uyuşmazlığa ilişkin mahkeme kararı	121
[2.4]	Somut uyuşmazlığa ilişkin not	127
<b>[3]</b>	<b>ANONİM ŞİRKET YÖNETİM KURULUNUN ÖZEN BORCU</b>	<b>128</b>
	Sulh sözleşmesi akdetme hususunda yönetim kurulunun yetkili olduğu – Yönetim kurulu üyelerinin yaptığı tüm işlemler ve aldığı tüm kararlar bakımından özen ve bağlılık yükümüne riayet etmek zorunda oldukları – Takdir yetkisinin kullanımında özenli davranılıp davranılmadığının tespitinde işadami kararı ilkesine dair koşulların varlığının değerlendirileceği – İşletmesel konularda yönetim kurulu üyelerinin şahsi menfaatlerinden bağımsız, konu hakkında bilgilenmek suretiyle ve şirket menfaatine dair rasyonel bir inançla karar vermiş olması gerektiği – Mahkemelerce yönetim kurulu kararlarının sadece alınma sürecinin göz önünde bulundurulacağı – Yönetim kurulu kararlarının sonuçlarından hareketle yerindelik denetimi yapılamayacağı – İşadami kararı ilkesine dair koşulların sağlanması halinde yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğunun gündeme gelemeyeceği	
	Hukukî Mütalâa	128
<b>[4]</b>	<b>ACENTENİN TAZMİNAT VE DENKLEŞTİRME TALEBİ</b>	<b>146</b>
	Müspet zarar ile menfi zararın giderilmesinin birlikte talep edilemeyeceği – Haksız olduğu iddia edilen fesih ile zarar kalemleri arasında uygun illiyet bağının varlığı ve ispatının gerektiği – Eski BK dönemindeki Yargıtay uygulaması dikkate alındığında mükerrer tazmin sonucunun ortaya çıkmaması adına yoksun kalınan kâr ile birlikte denkleştirme talebinde bulunulamayacağı – Tekel hakkının, dağıtım ağına entegre olmanın ve müşteri devrinin söz konusu olmaması sebebiyle denkleştirme talebine hak kazanılma-	

	dığı – Denkleştirme bedelinin hesaplanmasında mutad yılın dikkate alınmasının zorunlu olduğu – Ayrıca idari faaliyet ve faiz iskontosu ile hakkaniyet indirimi yapılması gerektiği	
[4.1]	Hukukî Mütalâa	146
[4.2]	Somut uyuşmazlığa ilişkin mahkeme kararı	188
<b>[5]</b>	<b>ANONİM ŞİRKET / KISMİ BÖLÜNME</b>	<b>208</b>
	Bölünen ortaklığın herhangi bir malvarlığı değerinin bölünmenin konusunu oluşturabileceği – Bölünme planında bölünme konusu tüm malvarlığı unsurlarının sayılmasının zorunlu olmadığı – Vergi hukuku düzenlemelerinin bölünme işleminin geçersizliği sonucunu doğurmayacağı – Bölünme kararının tescili ile yeni bir ortaklık kurulduktan sonra bölünme işleminin geçersizliğinin sağlanamayacağı – Bölünme kararının oybirliği ile alınması karşısında pay sahiplerinin iptal davası açamayacağı – Bölünme planında tahsiste bulunmayan malvarlığı değerlerinin bölünen şirkette kalacağına öngörülmesi karşısında ilgili malvarlığı değerinin devredilmediği sonucuna ulaşılabileceği – Ticari işletmenin bütünlüğü gerekçesi ile bölünme planında yer almayan unsurların devrinin sağlanamayacağı	
[5.1]	Hukukî Mütalâa	208
[5.2]	Somut uyuşmazlığa ilişkin mahkeme kararı	244
<b>[6]</b>	<b>ACENTENİN DENKLEŞTİRME TALEBİ</b>	<b>254</b>
	Taraflar arasındaki fesih, sulh ve ibra protokolünün hukuki niteliği itibariyle ikale sözleşmesi mahiyetinde olduğu – İkale sözleşmesinde açıkça saklı tutulmaması sebebiyle geçmiş döneme yönelik denkleştirme talebinden feragat edildiği sonucuna ulaşılabileceği – Tekel hakkı, satış ve dağıtım ağına entegrasyon ve kalıcı müşteri çevresinin devri söz konusu olmaksızın denkleştirme talebinde bulunulamayacağı – Önel verilerek sözleşmenin feshedilmesinin denkleştirme talebine dair kusur değerlendirmesine etki etmeyeceği – Denkleştirme hesabında mutad yılın net	

	kârının bulunarak, idari faaliyet iskontosu ile hakkaniyet indirimi yapılması ve faiz iskontosu uygulanması gerektiği	
[6.1]	Hukukî Mütalâa	254
[6.2]	Somut uyuşmazlığa ilişkin not	282
<b>[7]</b>	<b>HAKSIZ REKABET</b>	<b>283</b>
	Müstakil bir sorumluluk kaynağı olan haksız rekabete dair düzenlemelerin temel amacının ekonomik rekabetin korunması olduğu – Ekonomik rekabeti etkileme olanağı bulunmayan soyut nitelikteki dürüstlüğe aykırılık iddialarının haksız rekabet teşkil etmeyeceği – Sözleşmesel zeminde tanınan yatırıma katılma hakkının ihlali iddiasının haksız rekabet kapsamında değerlendirilemeyeceği	
[7.1]	Hukukî Mütalâa	283
[7.2]	Somut uyuşmazlığa ilişkin not	297
<b>[8]</b>	<b>KAMBIYO SENEDİNİN GEÇERLİLİĞİ</b>	<b>298</b>
	Temel ilişki ile senedin iç içe olması sebebiyle kayıtsız şartsız belirli bir bedeli ödeme vaadinde bulunulduğundan söz edilemeyeceği – Kayıtsız şartsız belirli bir bedeli ödeme vaadinde bulunulmaması sebebiyle senedin bono vasfını taşımadığı – Kambiyo senedinin geçerli olmamasının icra mahkemesi tarafından resen dikkate alınması gerektiği	
[8.1]	Hukukî Mütalâa	298
[8.2]	Somut uyuşmazlığa ilişkin Mahkeme kararı	307
<b>[9]</b>	<b>SENDİKA YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN SORUMLULUĞU</b>	<b>309</b>
	Sendika yönetim kurulu üyeleri ile sendika arasındaki hukuki ilişkiye vekâlet sözleşmesine ilişkin hükümlerin uygulanacağı – Sendika üyelerinin sendika yönetim kurulu üyelerine karşı sorumluluk davası açma haklarının bulunmadığı – Sendika yönetim kurulu üyelerinin borca aykırı	

	davranışının varlığının ve kusurunun tespitinde özen borcunun ölçüsünün belirleyici olacağı – Yönetim kurulu üyelerinin takdir yetkisinin işadami kararı ilkesine dair koşullar ışığında ve kararın alındığı tarihteki somut verilere göre değerlendirilebileceği	
[9.1]	Hukukî Mütalâa	309
[9.2]	Somut uyuşmazlığa ilişkin Mahkeme kararı	344
<b>[10]</b>	<b>ANONİM ŞİRKETİN KENDİ PAYLARINI İKTİSABI</b>	<b>353</b>
	Bağlı malvarlığı dışında kalan tüm malvarlığı unsurlarının kâr dağıtımını veya ortaklığın kendi paylarını iktisabı marifetiyle pay sahiplerine aktarılabilmesi – Payların ortaklık tarafından iktisabı konusunda borçlandırıcı bir işlem yapılması önünde hukuken bir engel bulunmadığı – Pay sahipleri sözleşmesinde yatırımcıların paylarının geri alınmasının ortaklığın kendi paylarını iktisabına dair koşulların varlığına tabi kılınmasının sermayenin iadesi ve sermayeye faiz işletilmesi yasağına aykırılık teşkil etmeyeceği – Payların ortaklık tarafından iktisap edilebilmesi için kanunen öngörülen finansal koşulların yanı sıra genel kurulca usulüne uygun şekilde yetkilendirme kararı alınması gerektiği – Yatırımcıların ortaklığı kendi paylarını iktisaba zorlayabilmesi için genel kurul kararının varlığının gerektiği – Ortaklık tarafından payların geri alınamayacağı kesinleşmesi hâlinde taraflar arasındaki sözleşmede öngörülen diğer pay sahiplerine yönelik satım opsiyonunun kullanılabilmesi	
	Hukukî Mütalâa	353
<b>[11]</b>	<b>SENDİKA YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN İBRASI</b>	<b>368</b>
	İbranın maddi kapsamının yönetim kurulu üyelerinin görev yaptıkları dönemde genel kurulun bilgisine ulaşan işlem ve konulardan oluştuğu – Kanuna ve tüzük hükümlerine aykırılığın ibra kararının iptaline yol açacağı – Yönetim kurulunun işlemi zarar verici nitelikte olsa dahi kişilik hakkına aykırı olmadıkça ibra kararı alınabileceği – Yönetim kurulu üyelerinin takdir yetkisinin işadami kararı ilkesi	

	ışığında ve kararın alındığı tarihteki verilere göre değerlendirilebileceği	
[11.1]	Hukukî Mütalâa	368
[11.2]	Somut uyuşmazlığa ilişkin BAM kararı	395
<b>[12]</b>	<b>ÇEKTE İMZA İNCELEMESİ / KİŞİSEL DEFİLERİN İLERİ SÜRÜLMESİ</b>	<b>402</b>
	Düzenlenme tarihinin gerçeği yansıtmadığı ve çekin ileri tarihli düzenlendiği iddiasının ancak senetle ispat edilebileceği – Fotokopinin senet ve İİK 169/a bağlamında yazılı niteliğe sahip belge vasfında olmadığı – Alacağın devralınması aşamasında ileri sürülen tüm itiraz ve savunmaların bilinmesinin alacağın iktisabında en azından ağır kusurla hareket edildiğini ortaya koyacağı – Çekin ileri tarihli düzenlendiğinin senetle ispatlanması ve iktisapta ağır kusurla hareket edilmesinin açık senet def’inin ileri sürülmesine imkân tanıyacağı	
[12.1]	Hukukî Mütalâa	402
[12.2]	Somut uyuşmazlığa ilişkin Yargıtay kararı	421
➤	<b>Prof. Dr. Abuzer Kendigelen’in Bilimsel Yayınlarının Listesi</b>	<b>423</b>